

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K
Tlf: 3373 5000
www.flygtning.dk

10.03.2017

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Øget brug af biometri m.v.)

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved mail af 13. februar 2017 fremsendt ovennævnte udkast til lovændring med anmodning om evt. bemærkninger senest den 10. marts 2017.

Dansk Flygtningehjælp sætter pris på muligheden for at fremkomme med bemærkninger.

Øget brug af biometri

Dansk Flygtningehjælp er enig i, at myndighederne har et legitimt behov for at kende og kontrollere identiteten på de udlændinge, der indrejser og opholder sig i Danmark.

Det kan i sagens natur ikke udelukkes, at der blandt de udlændinge, der kommer til Danmark med en falsk identitet, kan være personer, der kan udgøre en sikkerhedsrisiko eller en kriminalitetsudfordring. Imidlertid er det afgørende at holde fast i, at langt størstedelen af de udlændinge, der kommer til Danmark, på ingen måde udgør en risiko. De allerfleste har et legitimt ærinde, hvad enten det er at arbejde, studere eller søge beskyttelse mod forfølgelse. Det er derfor vigtigt ikke at kriminalisere og mistænkeliggøre en hel gruppe unødigt.

Derudover skal respekten for den enkeltes retssikkerhed og grundlæggende rettigheder naturligvis overholdes. Optagelse af fingeraftryk og personfotografi er, som det også fremgår af forslaget, et indgreb i retten til respekt for privatliv og beskyttelse af personoplysninger jfr. EU Chartrets art 7 og 8, samt EMRK art. 8. Det er følgelig et krav, at indgrebets karakter skal være proportionalt med det tilsigtede formål.

At opbevare biometri i 30 år er meget lang tid. Den meget lange periode sammenholdt med den meget store personkreds, der kan få ad-

gang til de personfølsomme oplysninger, må føre til at indgrebets karakter må betragtes som ganske betydeligt. Indgrebets nødvendighed fremstår ikke meget klart af det fremsendte lovforslag eller bemærkninger. Dansk Flygtningehjælp stiller sig derfor tvivlende overfor om det tilsigtede formål kan berettigge et så betydeligt indgreb i retten til respekt for privatliv og beskyttelse af personoplysninger.

Dansk Flygtningehjælp undrer sig i øvrigt over, at det ikke ses overvejet om forslaget kunne være udtryk for ulovlig forskelsbehandling af udlændinge, der i op til 30 år kan kontrolleres med fx fingeraftryk ved modtagelse af sociale ydelser, mens det samme ikke er tilfældet med danske borgere.

Sambehandling af asylsager

Dansk Flygtningehjælp kan naturligvis tilslutte sig intentionen om, at myndighederne træffer materielt rigtige afgørelser i asylsager. For den enkelte kan det være et spørgsmål om liv eller død, hvis der meddeles et forkert afslag på asyl og for asylsystemets troværdighed og bæredygtighed, er det problematisk, hvis der meddeles en forkert tilladelse om asyl.

Som det fremgår af udkastet til bemærkninger er oplysningerne i en asylsag i vid udstrækning personfølsomme. At dele sådanne oplysninger, uden at de berørte personer har meddelt samtykke, er derfor yderst problematisk.

Hvis oplysninger fra asylsag A skal inddrages i afgørelsen af asylsag B, skal asylansøger B naturligvis gøres bekendt med disse oplysninger. Det følger af almindelige forvaltningsretlige principper, at hvis oplysningerne skal bruges på en måde, som kan være til skade for B, skal B naturligvis kende til oplysningerne i en vis detaljeringsgrad samt i et eller andet omfang orienteres om oplysningernes oprindelse. Dansk Flygtningehjælp har vanskeligt ved at se, at hensynet til beskyttelse af personfølsomme oplysninger fra asylsag A kan forenes med hensynet til, at B skal kunne forholde sig til og forsvare sig mod oplysninger fra asylsag A i f.eks. en partshøring.

Dansk Flygtningehjælp finder det bekymrende, at man med forslaget lægger op til at vurdere troværdigheden af asylansøger B på grundlag af oplysninger fra asylansøger A. Normalt vurderes troværdigheden af oplysninger i en asylsag med udgangspunkt i oplysningernes interne overensstemmelse, og deres overensstemmelse med relevante foreliggende baggrundsoplysninger. Baggrundsoplysninger er som regel udarbejdet af professionelle og erfarne myndigheder eller organisatio-

ner på grundlag af nøje udvalgte og troværdige kilder. Derfor har baggrundsoplysninger i form af rapporter og lignende en vægt, som berettiger, at modstridende oplysninger fra asylansøgeren, tillægges mindre troværdighed. At tillægge en personlig forklaring fra asylsag A vægt i vurderingen af troværdigheden af den personlige forklaring i asylsag B er problematisk og ikke overensstemmende med UNHCR's retningslinjer i fx Beyond Proof vedrørende vurdering af troværdighed i asylsager.

Dertil er det vigtigt at pointere, at to personers umiddelbart meget forskellige forklaring om fx samme begivenhed, ikke nødvendigvis skyldes, at den ene af de to lyver, men sagtens kan skyldes forskellige opfattelser af begivenheden eller forskellige måder at redegøre for en begivenhed på.

Dansk Flygtningehjælp savner desuden flere retningslinjer fra lovgiver om i hvilke tilfælde, der kan ske sambehandling af asylsager. "Hensynet til sagens oplysning" forekommer at være en meget bred hjemmel.

Alt i alt finder Dansk Flygtningehjælp, at forslaget om sambehandling af asylsager er uhensigtsmæssigt og ikke fremmende for intentionen om materielt rigtige asyld afgørelser.

Bevaring af mobiltelefoner, tablets og andre genstande der kan være af betydning for sagens oplysning.

Hensynet til at træffe materielt rigtige afgørelser i asylsager kan godt begrunde, at mobiltelefoner og andre genstande tages i bevaring. Dansk Flygtningehjælp finder imidlertid, at hensynet til retssikkerheden tilsiger en begrænsning af hjemlen i forhold til det foreslåede.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at "der efter forslaget ikke behøver at foreligge en vis konkretiseret formodning om, at de pågældende .. genstande vil have en betydning for sagens oplysning." (s. 39) En antagelse - som altså ikke behøver have karakter af en konkret formodning – om, at genstanden "eventuelt kan have en betydning for sagens oplysninger." (s. 39) er en urimeligt bred og upræcis hjemmel til at foretage beslaglæggelse af fx en mobiltelefon.

For asylansøgere er mobiltelefonen ofte en helt afgørende livslinje. Mange asylansøgere bekymrer sig for familiemedlemmer i hjemlandet, mens andre under flugten er blevet adskilt fra ægtefæller eller børn. At få frataget mobiltelefonen giver derfor for mange anledning til stor uro og bekymring. Dertil har asylansøgere som så mange andre mennesker ofte meget private ting liggende på deres mobiltelefon. Det frem-

går af retsplejelovens § 805, at beslaglæggelsen ikke må stå i misforhold til sagens betydning og den ulempe indgrebet kan antages at medføre. Mobiltelefonens store betydning, ikke mindst for en asylansøger, bør naturligvis inddrages i denne afvejning.

Det skal yderligere påpeges, at man bør være opmærksom på, at oplysninger på diverse sociale netværk ikke i alle tilfælde bør tages for pålydende. Ligeså vel som andre brugere af sociale netværk, er nogle asylansøgere meget åbne og ærlige når de laver opdateringer mv, mens andre er mindre tilbøjelige til at give oplysninger på sådanne netværk og andre igen overdriver eller opretter endda falske profiler.

Beslaglæggelse af mobiltelefoner og andre genstande kan som nævnt indledningsvist være velbegrundet og relevant med henblik på at sikre korrekte asyldokumentation. Men indgrebets betydning taget i betragtning, bør adgangen til at foretage beslaglæggelse være underlagt tydelige kriterier, så det sikres, at det ikke bliver et rutinemæssigt indgreb. Beslaglæggelse vil typisk ske i forbindelse med asylregistreringen, hvor ansøger endnu ikke har oplyst om grundene til at søge asyl. Derudover har politiet ikke de rette forudsætninger for at vurdere, hvordan asylsagen oplyses bedst muligt. I lyset af disse omstændigheder finder Dansk Flygtningehjælp det nødvendigt, at der sker en nærmere regulering af adgangen til beslaglæggelse af mobiltelefoner og andre genstande af hensyn til sagens oplysning.

Derudover bør der være nogle klare grænser for hvor lang tid fx en mobiltelefon kan være taget i bevaring.

Med venlig hilsen

Andreas Kamm
General Sekretær
Dansk Flygtningehjælp